

OPĆI UVJETI OSIGURANJA LICA ABP 98

Definicija pojmova iz ugovora

OSIGURAVATELJ	Društvo za osiguranje GRAWE d.d. Sarajevo
UGOVARAČ OSIGURANJA	lice (pravno ili fizičko) koje zaključuje ugovor o osiguranju sa osiguravateljem
OSIGURANIK	lica od čijeg doživljenja, smrti, ili invalidnosti zavisi isplata osigurane sume
KORISNIK OSIGURANJA	lice u čiju se korist zaključuje ugovor o osiguranju
PONUĐITELJ	lice koje želi zaključiti ugovor o osiguranju i tu svrhu podnosi pismenu ponudu osiguravatelju
PONUDA	prijedlog za zaključivanje ugovora o osiguranju
POLICA	isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju
PREMIJA	iznos koji je osiguravatelj dužan platiti po zaključenom ugovoru o osiguranju
OSIGURANA SUMA	ugovoreni iznos koji predstavlja najveću moguću naknadu koju je osiguravatelj dužan isplatiti kada nastupi osigurani slučaj
OSIGURANI SLUČAJ	budući, neizvjestan i od volje ugovarača i osiguranika nezavisan događaj za koji se zaključuje ugovor o osiguranju
SMANJENA OSIGURANA SUMA	iznos na koji se smanjuje ugovorena suma na bazi plaćenih premija
OTKUPNA VRIJEDNOST	smanjena osigurana suma na bazi plaćenih premija, umanjena za ukalkuliranu kamatu od momenta otkupa do isteka ugovora o osiguranju

Ugovor o osiguranju

Član 1.

Ponuda, polica, ugovoreni opći i posebni uvjeti osiguranja i klauzule, zajedno sa zakonskim propisima, pravna su osnova na kojoj se temelje odnosi u osiguranju (u daljem tekstu: ugovor o osiguranju).

Trajanje osiguranja

Član 2.

Ugovor o osiguranju se zaključuje sa određenim rokom trajanja

Početak osiguranja uvijek je dvadeset četvrti sat dana koji je u polici označen kao dan početka trajanja osiguranja, pa sve do završetka posljednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovoreno

Ukoliko ugovor o osiguranju nije zaključen na vrijeme kraće od jedne godine, osiguranje, u smislu ovih uslova, traje godinu dana.

Promjena prebivališta ugovarača osiguranja

Član 3.

(1) Ukoliko ugovarač osiguranja promijeni mjesto boravka, a o tome ne obavijesti GRAWE, GRAWE će slati obavještenja ugovaraču osiguranja preporučenom poštom na njegovu posljednju adresu. Sva poslata obavještenja imaju snagu isto kao kod uobičajenog načina slanja obavještenja, tj. kao da ugovarač osiguranja i nije promijenio adresu.

(2) Ako ugovarač osiguranja zaključi ugovor o osiguranju u svom preduzeću, tada se kod promjena sjedišta preduzeća primjenjuju odredbe iz prethodnog stava.

Dospjeće obaveze isplate naknade

Član 4.

(1) GRAWE je dužan isplatiti novčanu naknadu u roku od 14 dana od završetka postupka utvrđivanja osnova za postojanje osiguranog slučaja i obima naknade.

(2) Po isteku 14 dana od prijave štete ugovarač osiguranja može odmah da zatraži isplatu dijela iznosa koji bi prema konačnom stanju mogao biti isplaćen.

(3) Onoliko dugo koliko ugovarač osiguranja bude sprečavao utvrđivanje postojanja osiguranog slučaja i obima naknade, odredbe stava 1. i 2. ovog člana neće se primjenjivati.

(4) GRAWE ima pravo da odbije isplatu naknade sve dok mu ne bude dostavljena sva potrebna dokumentacija kojom se utvrđuje postojanje osiguranog slučaja i obim naknade. Ako protiv ugovarača osiguranja bude pokrenut upravni, prekršajni, ili krivični istražni postupak u vezi sa štetom, GRAWE ima pravo odložiti isplatu naknade do završetka istražnog postupka.

(5) U nedostatku drugih zakonskih ili ugovornih odredbi, GRAWE je dužan pružiti pomoć do visine osigurane sume i obavezan je isplatiti novčani iznos na ime nastale štete.

Obaveze ugovarača osiguranja

Član 5.

(1) Ugovorom o osiguranju mogu se utvrditi obaveze ugovarača osiguranja kojima se on obavezuje na određene postupke, radnje i odricanja.

(2) U vezi sa ugovornim i zakonskim obavezama, odgovornost lica na odgovornim funkcijama u pravnom licu (preduzeću) istovjetna je s odgovornošću ugovarača osiguranja.

Kršenje ugovorom utvrđenih obaveza

Član 6.

(1) Ako ugovarač osiguranja ne ispuní obaveze prema GRAWE-u prije nastupanja osiguranog slučaja, GRAWE nije obavezan izvršiti isplatu naknade. Ako se obaveze ne ispune namjerno ili grubom nepažnjom, GRAWE ima pravo u roku od 30 dana od dana saznanja za kršenje obaveze raskinuti ugovor bez otkaznog roka, ako je za kršenje obaveze odgovoran ugovarač osiguranja. Ako GRAWE ne otkáže ugovor u roku od 30 dana, tada se on kod nastupanja novog osiguranog slučaja ne može pozivati na pravo oslobođanja obaveze isplate naknade.

(2) Ako se ne ispuní neka obaveza koju je ugovarač osiguranja trebao ispuniti GRAWE-u u svrhu smanjenja obima opasnosti ili sprečavanja njenog povećanja, GRAWE se ne može pozvati na svoje pravo oslobođanja obaveze isplate naknade, ukoliko to neispunjenje obaveze nije utjecalo na nastupanje osiguranog slučaja ili obim naknade koju je on obavezan snositi.

(3) Kod neispunjenja jedne od obaveza koju GRAWE-u treba da ispuní nakon nastupanja osiguranog slučaja, ugovarač osiguranja je GRAWE-u obavezan nadoknaditi onu štetu koju mu je svojim postupkom prouzrokovao. Ako GRAWE nije u stanju utvrditi postojanje osiguranog slučaja ili obima naknade zbog namjerne, ili grubom nepažnjom izazvanog, neispunjenja jedne od obaveza ugovarača osiguranja nakon nastanka osiguranog slučaja, tada GRAWE nije obavezan isplatiti naknadu.

(4) Pod obavezama iz stava 2. spadaju zakonske, upravne ili ugovorne obaveze. Ugovarač osiguranja je obavezan da se pridržava navedenih obaveza i ne smije dozvoliti kršenje tih odredaba od strane trećih lica. GRAWE ima pravo da u roku od 30 dana nakon što dozna za neispunjenje ovih obaveza otkáže ugovor o osiguranju uz otkazni rok od 30 dana. Pravo na otkaz ne važi ako se ponovo uspostavi stanje koje je postojalo prije toga u gore navedenom roku.

Obaveza prijave stanja prije sklapanja ugovora o osiguranju

Član 7.

(1) Ugovarač osiguranja je dužan prilikom sklapanja ugovora GRAWE-u tačno i u potpunosti prijaviti sve okolnosti koje su bitne za ocjenu rizika, koje su mu poznate ili su mu morale biti poznate. Važnim se smatraju one različite okolnosti koje bi po mišljenju GRAWE-a mogle imati utjecaj na njenu odluku da sklopi ugovor a takvima se naročito smatraju one okolnosti za koje je GRAWE izričito u pismenom obliku postavio pitanja.

(2) Ako ugovarač osiguranja namjerno ili grubom nepažnjom prekrši ovu odredbu i tako zataji jednu od važnih okolnosti ili je netačno prijavio, tada GRAWE ima pravo poništiti ugovor, pa se u tom slučaju zakonski oslobađa obaveze plaćenja naknade.

(3) Ako ugovor sklopi opunomoćenik ili zastupnik bez ovlaštenja i pri tome netačno prijavi okolnosti, tada GRAWE ima pravo raskinuti ugovor, budući da je ugovarač osiguranja odgovaran za tačnost svih podataka. Ugovarač osiguranja se može pozvati na to da je prijava jedne od važnih okolnosti nastala bez njegove krivice ili propusta.

(4) Ukoliko GRAWE nakon nastupanja osiguranog slučaja raskine ugovor, ipak je obavezan isplatiti naknadu ako okolnost zbog koje je bila neispunjena obaveza prijave nije utjecala na nastanak osiguranog slučaja i obim naknade koju je dužan isplatiti.

Povećanje opasnosti od štetnog događaja

Član 8.

(1) Ugovarač osiguranja ne smije nakon sklapanja ugovora utjecati na povećanje opasnosti od štetnog događaja niti dopustiti da do njega dođe utjecajem trećeg lica.

(2) Ako ugovarač osiguranja dozna da je bez dopuštenja GRAWE, promjenom koju je sam izvršio ili dopustio da se izvrši, utjecao na povećanje opasnosti, tada je u roku od 8 dana to obavezan prijaviti GRAWE-u.

(3) Ukoliko nakon sklapanja ugovora o osiguranju i protiv volje ugovarača osiguranja nastupi povećanje opasnosti od štetnog događaja, tada ugovarač osiguranja odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 14 dana, mora to povećanje opasnosti prijaviti GRAWE-u.

(4) Povećanjem opasnosti smatraju se one okolnosti koje bi imale utjecaj na odluku GRAWE-a da postojeći ugovor uopće sklopi, ili da ga pod drugim uvjetima prihvati.

(5) U slučaju povećavanja opasnosti GRAWE na osnovu čl. 914. i 915. Zakona o obligacionim odnosima ima pravo da otkáže ugovor odnosno da predloži usklađivanje visine premije i opasnosti. Ako je pak u međuvremenu nastupio osigurani slučaj, GRAWE ima obavezu isplatiti naknadu srazmjerno uplaćenju premiji i premiji koja bi trebala da bude plaćena zbog povećane opasnosti.

(6) Odredbe ovog člana primjenjuju se kod povećanja opasnosti koja nastane u periodu od predaje ponude do sklapanja ugovora o osiguranju, a koja GRAWE-u pri sklapanju ugovora o osiguranju nije bila poznata, kao i u slučaju kada do povećane opasnosti dođe za vrijeme trajanja osiguranja, a dojava o promjeni ne stigne u GRAWE pravovremeno.

Prijava i utvrđivanje štete

Član 9.

(1) Ugovarač osiguranja, osiguranik ili korisnik osiguranja je obavezan GRAWE-u prijaviti osigurani slučaj u roku od tri dana od dana kada je doznao za slučaj.

(2) GRAWE ima pravo zahtjevati da joj ugovarač osiguranja, osiguranik ili korisnik nakon nastanka osiguranog slučaja pruži sve informacije koje su važne za utvrđivanje osiguranog slučaja i obima naknade. GRAWE ima takođe pravo da od ugovarača osiguranja, osiguranika ili korisnika zatraži i pismenu dokumentaciju vezanu uz osigurani slučaj.

Plaćanje premija

Član 10.

(1) Premija se za svaki period osiguranja u načelu plaća unaprijed. Premija se može za svaki period osiguranja plaćati i u ratama, što u tom slučaju treba navesti u polici. Ugovarač osiguranja je obavezan platiti prvu premiju i dodatne troškove najkasnije do prijema police, dok sljedeće premije sa dodatnim troškovima dospjevaju u ugovorenim i u polici navedenim rokovima. Ako ugovarač osiguranja ne plati rate na vrijeme ili pak ako ugovor o osiguranju bude prijevremeno raskinut, sve neplaćene rate premije dospjevaju odmah na naplatu.

(2) Jamstvo počinje plaćanjem prve premije, ali ne prije dospjeća ponude u GRAWE i dana koji je u ponudi naveden kao početak osiguranja. Ako GRAWE potražuje plaćanje prve premije nakon tog roka i ako bude plaćena u roku od 8 dana, tada osiguranje počinje onog dana koji je naveden u polici.

(3) Ugovarač osiguranja dostavlja GRAWE-u premije na osobnu odgovornost i trošak. Ako se premija plati putem pošte ili banke, smatra se da je plaćena onog dana kada uplata stigne na račun GRAWE-a. Plaćanje na blagajni GRAWE-a priznaje se samo u sjedištu osiguravatelja.

(4) GRAWE može odbiti dospjelu premiju ili neki drugi iznos na koji po ugovoru ima pravo od iznosa koji je ona dužna isplatiti ugovaraču osiguranja ili nekom trećem licu.

(5) Ako ugovarač osiguranja kod sklapanja ugovora nije prijavio ili je zatajio neku od okolnosti koja je bila važna za određivanje visine opasnosti ili ako je nakon sklapanja ugovora nastupilo povećanje opasnosti, tada GRAWE ima pravo raskinuti ugovor ili da ugovaraču osiguranja ponudi produženje ugovora uz povišenje premije.

(6) GRAWE ima pravo da odbije ponudu za osiguranje, ako za opasnost koju bi ona preuzela na sebe postoje posebne rizične okolnosti. Ako GRAWE može da prihvati zatraženo osiguravajuće jamstvo, tada je podnosiocu ponude zajedno s obaveštenjem o odbijanju ponude dužna ponuditi osiguranje uz povišenu premiju zbog povećanja opasnosti.

Pismena forma

Član 11.

(1) Svi dogovori, prijave, zahtjevi i obavještenja u vezi s ugovorom o osiguranju moraju biti podneseni u pismenoj formi. Izjave GRAWE-a važe samo onda ako su napisane na njenim obrascima. Dopisi ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika (stupaju na snagu) imaju pravni učinak tek po prispjeću u upravu GRAWE-a.

(2) GRAWE može prilikom prihvata ponude za osiguranje zatražiti dopune i objašnjenja. U ovom slučaju ponuda za osiguranje smatraće se prispjelim i stupiće na snagu tek onda kada GRAWE dobije tražene dopune i objašnjenja.

(3) Kopija ponude koju podnosioc dobija kod dospijevanja smatra se sastavnim dijelom police. Ukoliko policu bude dostavljena putem pošte ili nekim drugim putem, a podaci na polici ne odstupaju od podataka navedenih na ponudi, potpis ugovarača osiguranja na ponudi smatraće se potpisom na polici. U ovom slučaju smatrat će se da je ugovor o osiguranju sklopljen na dan kada je ugovarač osiguranja primio policu.

Zastupnici osiguranja

Član 12.

Svi zastupnici GRAWE-a obavezni su davati potrebne informacije ugovaraču osiguranja i savjetovati ga. Zastupnici nisu ovlašteni da u ime i za račun GRAWE-a daju izjave koje obavezuju GRAWE, a u koliko ih daju, one nemaju nikakav pravno obavezujući učinak na GRAWE.

Zastupnici nisu ovlašteni u ime za račun GRAWE-a da sklapaju ugovore o osiguranju, već isključivo predstavljati GRAWE, primati i potpisivati ponude za osiguranje.

Vještačenje

Član 13.

(1) Svaka ugovorna strana može zatražiti da vještaci utvrde uzrok i visinu štete. Odluke vještaka su obavezujuće za obje strane, ukoliko se ne dokaže da očitio odstupaju od stvarnog stanja stvari. Samo ako vještaci ne donesu, ne mogu, ne žele ili oduže donošenje odluke, odluku donosi nadležni sud.

(2) Za postupak vještačenja važe sljedeće odredbe:

- 1) Svaka ugovorna strana imenuje jednog vještaka.
- 2) Svaka ugovorna strana imenuje svog vještaka i traži pismeno da druga ugovorna strana imenuje svog vještaka. Ako se druga ugovorna strana ne odazove u roku od 14 dana od prijema zahtjeva, tada na zahtjev ugovorne strane drugog vještaka određuje nadležni sud. U zahtjevu obavezno treba da ukaže na ovu pravnu posljedicu.
- 3) Oba imenovana vještaka biraju prije početka vještačenja trećeg vještaka, koji ima funkciju predsjednika - arbitra. Ako ne mogu da se slože o izboru trećeg vještaka, tada nadležni sud imenuje trećeg vještaka na zahtjev jedne ili druge strane.
- 4) Vještaci svoju odluku istovremeno dostavljaju GRAWE-u i ugovaraču osiguranja. Ukoliko bi rezultati vještačenja odstupali jedan od drugog, tada ih GRAWE neodložno treba dostaviti na razmatranje predsjedniku - arbitru. On odlučuje o spornim tačkama u okviru obiju ekspertiza, te svoju odluku istovremeno dostavlja GRAWE-u i ugovaraču osiguranja. Mišljenje predsjednika obavezujuće je za obje strane.
- 5) Svaka ugovorna strana sama snosi troškove za svog vještaka. Troškove za predsjednika-arbitra nose obje strane po pola.

(3) Na osnovu ekspertize vještaka ili predsjednika-arbitra procjenjuje se visina naknade.

(4) Postupkom vještačenja ne utvrđuju se obaveze ugovarača osiguranja u slučaju štete.

(5) GRAWE i ugovarač osiguranja mogu se sporazumno dogovoriti da samo jedan vještak donese obavezujuću odluku.

Osiguranje za tuđi račun i osiguranje trećeg lica

Član 14.

- (1) Osiguranje za tuđi račun i osiguranje trećeg lica vrši se u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

OPĆI UVJETI ZA OSIGURANJE LICA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA AUVB 98

Za ovo osiguranje važe Opći uvjeti osiguranja lica ABP 98

I ZAŠTITA OSIGURANIKA

Osiguranje lica

Član 1.

GRAWE pruža osiguravajuće pokrivenje ako se osiguraniku dogodi osigurani slučaj. Osiguranjem mogu biti obuhvaćeni slučajevi navedeni u dijelu II ovih uslova. U polisi osiguranja navedeni su osigurani rizici i osigurane sume.

Osigurani slučaj

Član 2.

Osigurani slučaj je događaj čijim nastupanjem nastaje smrt ili povreda osiguranika.

Prostorno važenje osiguranja

Član 3.

Osiguranje važi u svim zemljama svijeta.

Trajanje osiguranja

Član 4.

Osigurani su nesretni slučajevi koji se dogode u vremenu trajanja osiguranja koje je navedeno u polisi.

Početak osiguranja, privremeno pokrivenje

Član 5.

Početak osiguranja

Osiguranje počinje momentom izdavanja police, ali ni u kom slučaju ne prije dana koji je u polici naveden kao početak osiguranja i prije dana dospelja ponude za osiguranje u GRAWE. Ako je premija plaćena, osiguranje počinje danom navedenim u polisi, ali ne prije dana dospelja ponude u GRAWE, bez obzira na činjenicu kasnijeg izdavanja police.

Privremeno pokrivenje

Privremeno pokrivenje primjenjuje se samo kada je posebno izričito ugovoreno.

U slučaju pokrivenja prije izdavanja police (privremeno pokrivenje), neophodno je da GRAWE izda potvrdu o privremenom pokrivenju, čije važenje prestaje izdavanjem police.

GRAWE zadržava pravo otkaza privremenog pokrivenja u roku od sedam dana (otkaz se mora poslati u pismenoj formi). U gornjem slučaju GRAWE-u pripada srazmjerni dio premije.

Pojam nesretnog slučaja

Član 6.

Nesretnim slučajem se, u smislu ovih uslova, smatra svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji djeluje mehanički ili kemijski na njegovo tijelo, izazivajući trajne tjelesne povrede ili smrt ili potpuni ili djelimični trajni invaliditet.

U smislu prethodnog stavka nesretnim slučajem se smatraju, također nezavisno o volji osiguranika i sljedeći događaji:

- davljenje, utapanje, gaženje;
- opekotine, udar groma ili električne struje;
- udisanje plinova i otrovnih para, osim ako su posljedica profesionalne bolesti;
- istegnuće (prsnuće) mišića, iščašenje, kidanje zglobnog vezivnog tkiva, prijelom zdravih kostiju, koji nastaje usljed naglih tjelesnih pokreta;

Osiguranje se odnosi i na nesretne slučajeve koje osiguranici dožive kao putnici na redovnim linijama, odnosno službeno dozvoljenim letovima. Putnikom se u smislu ovih uslova smatraju lica koja nisu članovi posade aviona, nisu službena lica i nisu niti na koji način vezana na opsluživanje aviona, već su kao putnici prijavljena u protokolu-popisu putnika za konkretan let.

Nesretnim slučajem se u smislu ovih uslova ne smatra:

- smrt kao posljedica izvršenja smrtnih kazne;
- obične i zarazne bolesti.

U skladu sa odredbom člana 11. ovih uslova gornje ne važi za dječiju paralizu i meningoecephalitis izazvan ujedom krpelja, kao ni za tetanus i bjesnilo izazvano nesretnim slučajem iz tačke 1. ovog člana.

II PRAVA IZ OSIGURANJA

Trajna invalidnost

Član 7.

1) Ako se u roku jedne godine od dana nastanka nesretnog slučaja utvrdi da je kod osiguranika ostala trajna invalidnost kao posljedica nesretnog slučaja, biti će mu isplaćen prema niže navedenim procentima, odnosno srazmjerno stepenu invalidnosti, odgovarajući iznos.

Za utvrđivanje stepena invalidnosti važe sljedeće odredbe:

kod ukupnog gubitka ili potpunog poremećaja funkcija:

Ruke	70%
Šake	60%
Palca (na ruci)	20%
Kažiprsta	10%
Prsta (osim palca i kažiprsta)	5%
Noge	70%
Stopala	50%
Palca (na nozi)	5%
Prsta (na nozi)	2%
Vida oba oka	100%
Vida jednog oka	35%

a ako je prije sklapanja

osiguranja bilo izgubljeno

jedno oko onda se za gubitak

preostalog oka dobija 65%

Sluha (oba uha)

60%

Sluha (jednog uha)

15%

a ako je prije sklapanja

osiguranja bilo izgubljen

sluh jednog uha, za gubitak

sluša preostalog uha dobija se 45%

Mirisa

10%

Ukusa

5%

2) Kod djelomičnog gubitka ili poremećaja funkcija gore navedenih dijelova tijela ili organa, postupak trajne invalidnosti određuje se na osnovu konačnog ljekarskog izvještaja.

U slučaju da se prema kriterijima iz stava 1. ne može odrediti stepen invalidnosti, tada je odlučujuće u kojoj su mjeri smanjene telesne i psihičke funkcije.

U slučaju povrede više organa ili dijelova tijela procenti invalidnosti se zbrajaju. Zbrojne može biti veći od 100%.

Ako se sa ljekarskog stanovišta može utvrditi procenat invalidnosti, isplata naknade može se izvršiti i u prvoj godini nakon nastanka nezgode.

U slučaju da procenat invalidnosti nije definitivno utvrđen, GRAWE i osiguranik mogu u roku od 4 godine od dana nastanka nesretnog slučaja, svake godine tražiti od ljekara utvrđivanje stepena invalidnosti. Po isteku druge godine od nesretnog slučaja, o stepenu invalidnosti može odlučivati ljekarska komisija.

Smrt zbog nesretnog slučaja

Član 8.

Ako osiguranik umre od posljedica nesretnog slučaja u roku jedne godine od dana nesretnog slučaja, kao naknada isplaćuje se suma osiguranja ugovorena za slučaj smrti.

U slučaju smrti od posljedica nesretnog slučaja u toku godine dana, plaća se ugovorena suma za slučaj smrti bez obzira na ranije isplaćenu naknadu za eventualnu invalidnost. Ako je GRAWE ranije isplatila naknadu za invalidnost nema pravo na povraćaj isplaćenog iznosa.

U slučaju smrti lica mlađeg od 15 godina bit će nadoknađeni samo pogrebni troškovi.

Dječja paraliza, meningoencephalitis

Član 9.

Osiguranje obuhvaća i posljedice dječje paralize i meningoencephalitisa izazvanog ugrizom krpelja ako se bolest pojavila najmanje 15 dana nakon zaključenog osiguranja ili isteka osiguranja.

Kao početak bolesti uzima se dan kada je ljekar bio pozvan i dao dijagnozu dječje paralize i meningoencephalitisa. U gornjem slučaju visina nadoknade za slučaj smrti ili trajne invalidnosti ograničena je na iznos od 7.000 EUR, a ako je ugovor zaključen u domaćoj valuti nadoknađuje se protuvrijednost domaće valute.

Dodatna plaćanja

Član 10.

GRAWE preuzima obavezu naknade troškova nastalih ispunjenjem obaveza iz člana 20. stava 2. ovih uslova, izuzev tačke 4. tog stava.

Dospjeće obaveze GRAWE-a

Član 11.

GRAWE je dužan u roku jednog mjeseca od dana prijema kompletnog odštetnog zahtjeva izjasniti se o postojanju obaveze plaćanja naknade za trajnu invalidnost.

Ako je obaveza GRAWE-a nesporna, osiguranik je ovlašten zahtijevati predumag čija visina zavisi od njegovog trenutnog, odnosno posljednjeg zdravstvenog stanja.

Ako je obaveza GRAWE-a utvrđena kao i visina odštete, isti je dužan isplatiti odštetu u roku 14 dana.

Ako nije poznat ili se ne može ustanoviti korisnik osiguranja onda naknada pripada ugovaraču osiguranja.

Postupak kod spornih slučajeva

Član 12.

Kod spornih slučajeva o obimu i posljedica povrede i njenom utjecaju na invalidnost, kao i u slučaju iz člana 7. tačka 6. ovih uslova, odlučuje ljekarska komisija.

U slučaju iz stava 1. ovog člana osiguranik se može u roku od 6 mjeseci od dana dostave rješenja žaliti i tražiti rješavanje spornog slučaja pred ljekarskom komisijom.

Pravo prigovora i traženja mišljenja od ljekarske komisije pripada i GRAWE-u.

U ljekarsku komisiju osiguranik i GRAWE predlažu svako po jednog ljekara. Ako jedna strana u roku od 2 tjedna od pismenog zahtjeva ne imenuje ljekara, isti će biti određen od strane ljekarske komore mjesno nadležne za osiguranika. Na početku svojeg rada imenovani ljekari sporazumno angažiraju još jednog ljekara - predsjednika, koji u slučaju da se oni ne slože u granicama date ekspertize i uslova osiguranja, donosi odluku. Ako se imenovani ljekari ne mogu složiti oko izbora predsjednika, tada se na zahtjev jedne strane angažira predsjednik putem nadležne ljekarske komore.

Osiguranik je dužan da se podvrgne ljekarskom pregledu pred ljekarskom komisijom i obaviti sva neophodna ispitivanja koja mu komisija odredi.

O svom radu ljekarska komisija vodi zapisnik a o svom zaključku izdaje pismeno rješenje. Ako stavovi članova komisije nisu identični, pojedinačni stavovi unose se u zapisnik. Ako rješenje donosi predsjednik, takvo rješenje mora se unijeti u zapisnik. Dokumente o radu komisije arhivira i čuva GRAWE.

Troškove ljekarske komisije određuje komisija sama a snose ih ugovorne strane srazmjerno uspjehu u postupku. Kod toga troškovi osiguranika ograničavaju se na 1% od osigurane sume za slučaj smrti i invalidnosti a najviše na 25% od vrijednosti spora.

III OGRANIČENJE OBIMA OBAVEZE GRAWE-a

Lica koja ne mogu biti osigurana

Član 13.

Ne mogu se osigurati trajno radno nesposobna i psihički bolesna lica.

Trajno radno nesposobnim licima smatraju se lica koja sa medicinskog stanovišta, zbog bolesti ili nesposobnosti nisu u stanju da privređuju i da stiču za život.

Ako osiguranik u toku trajanja osiguranja postane radno nesposoban, prekida se ugovor o osiguranju.

Isključenje obaveze GRAWE-a

Član 14.

Iz osiguranja su isključeni slučajevi nastali za vrijeme:

- 1) upravljanja avionom, korištenja padobrana, zrakoplova i drugih sredstava za letenje koja nisu navedena u članu 6. tačka 5.
- 2) sudjelovanje na mototakmičenjima, probnim vožnjama i pripadajućim treninzima;

- 3) sudjelovanje na skijaškim takmičenjima, (probnim vožnjama) i pripadajućim treninzima;
- 4) izvršenja ili pokušaja izvršenja krivičnih djela od strane osiguranika;
- 5) ratnih događaja i poratnih opasnosti i napetosti, te nemira nastalih kao posljedica ratnih i poratnih uvjeta (posredno ili neposredno);
- 6) unutrašnjih nemira i nereda ako je osiguranik bio na strani izazivača nereda;
- 7) posrednog ili neposrednog utjecaja jonizirajućeg zračenja ili atomske energije (zračenja);
- 8) nesretnog slučaja koji je posljedica srčanog udara (infarkta) ili moždane kapi. Srčani udar ne važi ni u kom slučaju kao posljedica nesretnog slučaja;
- 9) usljed dokazane uzročne veze djelovanja alkohola ili narkotičnih sredstava na osiguranika u trenutku nastanka nesretnog slučaja. Smatra se, ukoliko se ne dokaže suprotno, da je nesretni slučaj nastao usljed dokazane uzročne veze djelovanja alkohola na osiguranika i to:
 - ako je vozač motornog vozila imao u trenutku nastanka nesretnog slučaja u krvi više od 10,8 mil. mola (0,5 promila) alkohola ili više od 21,6 mil. mola (1 promil) prilikom drugih nesreća;
 - ako je alkotest pokazao alkoholiziranost, a osiguranik se nije potrudio da putem analize krvi bude tačno utvrđen stepen njegovog alkoholiziranog stanja;
 - ako odbije ili izbjegne mogućnosti utvrđivanja stepena njegovog alkoholiziranog stanja;
- 10) nesretnog slučaja kao posljedica zemljotresa;
- 11) tjelesnih povreda kod ljekarskog, odnosno operacionih zahvata koje osiguranik sam preduzima osim ako to nije neophodno. Ako je uzrok tome bio osiguranik slučaj, ne primjenjuje se stav 7. ovog člana.

Namjerno prouzrokovan nesretni slučaj

Član 15.

GRAWE nije obavezan isplatiti naknadu ako je ugovarač osiguranja, korisnik ili osiguranik namjerno prouzrokovao nesretni slučaj.

Ograničenje obima osiguranja

Član 16.

Odšteta će biti isplaćena samo u slučaju ako je nastupilo trajno tjelesno oštećenje ili smrt osiguranika.

Kod utvrđivanja stepena invalidnosti dijela tijela ili organa koji je već ranije bio oštećen, vodi se računa o stepenu predinvalidnosti koji se određuje na osnovu člana 7. ovih uslova.

Ako su prethodne bolesti utjecale da posljedice budu veće, za adekvatni dio valja umanjiti naknadu, samo ako taj dio iznosi najmanje 25%.

Za organski uvjetovane poremećaje živčanog sistema naknada će biti isplaćena samo onda ako i u koliko su ti poremećaji prouzrokovani organskim smetnjama nastalim usljed nezgode. Psihički poremećaji (neuroze, psihoneuroze) ne smatraju se posljedica nesretnog slučaja.

Kod hernija naknada će biti isplaćena samo ako su nastale pod direktnim mehaničkim djelovanjem na kičmu i ako se ne radi o pogoršanju bolesti nastalih prije nesretnog slučaja.

Kod bruha svih vrsta na području trbuha i donjeg trbuha naknada će biti plaćena samo onda ako su bili izazvani direktno vanjskim nenadanim mehaničkim djelovanjem i nisu bili prirodni. Bruh kao posljedica uobičajenog fizičkog naprezanja nije osiguran slučaj.

IV OBAVEZE UGOVARAČA OSIGURANJA

Premija

Član 17.

Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja plaća prilikom zaključenja osiguranja a najkasnije kod ispostave police. Sljedeće premije plaćaju se prema uvjetima i rokovima navedenim u polici.

Ako je ugovoreno plaćanje u ratama, GRAWE zadržava pravo da početkom svake osiguravajuće godine naplati cjelokupnu godišnju premiju. Nakon prve uplaćene rate sljedeće dospjevaju za plaćanje prema ugovorenim rokovima.

Ako ugovarač osiguranja ne plati ratu osiguranja u ugovorenom roku GRAWE ima pravo izvršiti naplatu svih još nedospjelih rata za tekuću osiguravajuću godinu.

Promjena zanimanja, odnosno profesije

Član 18.

Promjenu zanimanja odnosno profesije osiguranika potrebno je odmah prijaviti GRAWE-u. Poziv na kraću vojnu vježbu ili civilnu zaštitu ne smatra se promjenom
AUVB98 X08B 28.11.2001 2/3

zanimanja. Ako je novo zanimanje osiguranika po važećoj tarifi u nižoj rizičnoj grupi od dana promjene zanimanja do isteka osiguravajuće godine obračunava se i plaća niža premija.

Ako se osiguranik promjenom zanimanja našao u višoj rizičnoj grupi, mora platiti i višu premiju, a GRAWE je dužna u roku od 3 mjeseca produžiti pokrivoće po prethodnoj politici (pokriće prije promjene zanimanja).

Ako GRAWE i osiguranik ne postignu sporazum o novoj višoj premiji, u tom se slučaju srazmjerno prema važećoj tarifi, smanjuje i suma osiguranja.

Ako je osiguranik slučaj nastao 3 mjeseca nakon promjene zanimanja osiguranika a u međuvremenu nije izvršena izmjena ugovora i plaćena viša premija, osigurane sume se smanjuju ili povećavaju u srazmjeru između plaćene premije osiguranja i premije koja bi morala biti plaćena.

Vojni rok

Član 19.

Za vrijeme služenja vojnog roka prava i obaveze osiguranika iz ugovora o osiguranju miruju.

Dužnosti ugovarača - OSIGURANIK

Član 20.

Dužnost prije nastupanja osiguranog slučaja:

Pretpostavlja se da osiguranik kao vozač (kamiona) motornog vozila ima odgovarajuću vozačku dozvolu, propisanu za takvu vrstu vozila u javnom saobraćaju. Isto se odnosi i na vozila koja se ne kreću u javnom saobraćaju;

GRAWE se ne može pozivati na oslobođanje od svoje obaveze ukoliko kršenje gore navedenih odredaba nema uticaja na nastanak i opseg nesretnog slučaja.

Dužnosti nakon nastanka osiguranog slučaja:

- 1) nezgoda mora biti GRAWE-u prijavljena pismenim putem najkasnije u roku od sedam dana od nastanka osiguranog slučaja;
- 2) smrtni slučaj treba prijaviti u roku od tri dana, bez obzira što je nesretni slučaj već prijavljen;
- 3) ovlašteni ljekar GRAWE-a može pregledati, otvoriti i ekshumirati leš;
- 4) nakon nesretnog slučaja treba odmah zatražiti ljekarsku pomoć i nastaviti sa lječenjem do potpunog oporavka. Potrebno je takođe pobrinuti se za odgovarajuću njegu radi otklanjanja i ublažavanja posljedica nesretnog slučaja;
- 5) po prijemu formulara za prijavu nezgode potrebno ih je, nakon što se ispune, odmah vratiti GRAWE-u i dostaviti mu pored toga sve detaljne podatke i dokumente, što ih on traži;
- 6) potrebno je konzultirati u smislu pribavljanja potrebnih podataka ljekara ordinarijus odnosno bolnicu u kojoj je ranije iz drugih razloga pregledan osiguranik. Ako je nesretni slučaj prijavljen socijalnom osiguranju potrebno je pregledati i njihovu dokumentaciju;
- 7) upravni organi nadležni za nezgodu dužni su GRAWE-u dostaviti potrebne podatke o nesretnom slučaju;
- 8) GRAWE može zatražiti da se osiguranik podvrgne pregledu kod određenog ljekara;
- 9) ako je u polici ugovorena dnevna naknada za vrijeme boravka u bolnici, tada se nakon otpusta iz bolnice GRAWE-u dostavlja otpusno pismo koje sadrži ime i prezime osiguranika, datum rođenja, datum prijema i otpusta iz bolnice kao i dijagnoza;
- 10) u slučaju da je ugovoreno osiguranje za plaćanje troškova lječenja potrebno je da se GRAWE-u dostave originalni računi o troškovima lječenja;

Zbog nepridržavanja odredaba tačka 1. - 10., ugovarač osiguranja mora naknaditi GRAWE-u štetu koju je on zbog toga imao.

Ako postojanje i obim osiguranog slučaja nije moguće utvrditi zbog namjernog neispunjavanja dužnosti ili grube nepažnje ugovarača osiguranja ili osiguranika, GRAWE nije u obavezi isplatiti naknadu.

V OSTALE UGOVORNE ODREDBE

Trajanje osiguranja, trajanje ugovora, popust na trajanje

Član 21.

Trajanje osiguranja

Pod trajanjem osiguranja podrazumijeva se vremensko razdoblje od jedne godine, ako osiguranje nije zaključeno na kraći vremenski period.

Trajanje ugovora

Ugovor o osiguranju važi za vrijeme koje je navedeno u polici. Ako ugovor traje najmanje jednu godinu automatski se produžuje za narednu godinu dana ako nije otkazan najmanje 6 mjeseca prije isteka osiguravajuće godine. Ugovor zaključen na manje od godinu dana, prestaje važiti bez otkaza.

Popust na trajanje

Ako je GRAWE odobrila popust na trajanje osiguranja a ugovor o osiguranju bude prekinut prije isteka ugovorenog roka, GRAWE ima pravo potraživati povrat odobrenog popusta.

Otkaz i prekid ugovora

Član 22.

Ako ugovarač osiguranja kod zaključivanja ugovora nije ispunio obaveze tačne prijave podataka ili nije tačno prijavio stanje koje ima utjecaj na procjenu rizika ili nakon zaključenja ugovora nastupi povećani rizik, GRAWE može u skladu sa zakonskim propisima raskinuti ugovor. GRAWE može prihvatiti ugovor pod uslovom da ugovarač osiguranja plati veću premiju koja odgovara novonastalim uvjetima.

Osiguranik može otkazati ugovor ako GRAWE odbije opravdani zahtjev za isplatu ili, pak, neopravdano odugovlači sa isplatom odštete. U sljedećim slučajevima ugovor se može otkazati u roku mjesec dana:

- nakon odbijanja opravdanog odštetnog zahtjeva,
- nakon pravosnažnosti presude u slučaju sudskog spora,
- nakon dostave ljekarske komisije iz člana 15,
- nakon roka isplate sume osiguranja u slučaju odugovlačenja iz člana 14.

Po nastanku osiguranog slučaja GRAWE može otkazati ugovor o osiguranju ako nije plaćena premija osiguranja ili ako je osiguranik pokušao prevarom doći do odštete.

Otkaz može nastupiti u roku od mjesec dana:

- po ustanovljenju osnove za isplatu naknade,
- po isplati odštete do visine osigurane sume,
- nakon odbijanja zahtjeva osiguranika zbog pokušaja prevare.

Otkaz se može dati samo uz poštovanje jednonmesečnog otkaznog roka. U slučaju kada se ustanovi da je osiguranik prevarom došao do odštete, otkaz ugovora od strane GRAWE-a djeluje momentalno.

U slučaju otkaza GRAWE ima pravo na zaostale premije.

Ako ugovor prestaje važiti zbog smrti osiguranika ili je isti postao nesposoban za osiguranje (čl.14.), GRAWE ima pravo na premiju za tekući period osiguranja, ako je uzrok prestanka osiguranja osiguranik slučaj. Inače ima pravo samo na premiju za proteklo vrijeme osiguranja.

Ako je GRAWE odobrilo osiguraniku popust na premiju, u slučaju prestanka ugovora prije predviđenog roka, GRAWE ima pravo zahtjeva povrat odobrenog popusta.

Pravni položaj ugovornih strana

Član 23.

Osiguranje od posljedica nesretnog slučaja može se zaključiti za ugovarača osiguranja ili za drugo lice (osiguranika).

Osiguranje nesretnog slučaja koji se dogodi drugom licu u slučaju nejasnoće važi kao osiguranje za račun drugog lica. Ispunjenje prava iz ugovora pripada isključivo ugovaraču osiguranja.

Ako se zaključi osiguranje od posljedica nesretnog slučaja za drugo lice ali za svoj račun, ili račun trećeg lica, u tom slučaju za pravnu valjanost ugovora o osiguranju potreban je pismeni pristanak osiguranog lica. Ako je to lice poslovno nesposobno (potpuno ili djelimično), a ugovarač osiguranja je njegov staratelj ili zastupnik, ugovarač osiguranja ne može dati suglasnost u ime tog lica i takav ugovor o osiguranju je ništavan.

Sve odredbe koje važe za osiguranika adekvatno važi i za lica koja ostvaruju neko pravo iz osiguranja. Ta su lica pored osiguranika obavezna da ispunjavaju sve dužnosti posebno sprečavanja nastanka i umanjenja posljedica nesretnog slučaja.

Pismena forma

Član 24.

Sva obavještenja, obrazloženja i mišljenja imaju važnost samo ako su načinjena u pismenoj formi.

POSEBNI UVJETI KOLEKTIVNOG OSIGURANJA LICA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA 2011

Za ovo osiguranje važe Opći uvjeti za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja (AUVB 2011), osim u slučaju koji su određeni niže navedenim Posebnim uvjetima osiguranja.

1. OBLIK OSIGURANJA

Ugovor o osiguranju predstavlja kolektivni oblik osiguranja zaključen:

- bez navedenog imena i prezimena ili
- sa navedenim imenom i prezimenom osiguranika.

2. ZAJEDNIČKE ODREDBE

2.1. Suma osiguranja

Sumu osiguranja moguće je ugovoriti sa određenim sumama osiguranja za svakog pojedinog osiguranika.

2.2. Rizik putnika u letjelicama

Ako u istoj letjelici putuje više lica koja su osigurana po ugovoru o kolektivnom osiguranju od posljedica nesretnog slučaja, ukupna suma osiguranja prema članu 6. tačka 5. Općih uvjeta osiguranja lica od posljedica nesretnog slučaja AUVB 2011 iznosi najviše 2.180.000 eura u protivvrijednosti domaće valute.

Ako bi ukupna naknada koju zahtijevaju osiguranici iznosila preko 2.180.000 eura naknada po pojedinom osiguraniku će se smanjiti u proporciji između ugovorene sume osiguranja i ograničene sume.

2.3. Prestanak osiguravajućeg pokrivanja

Osiguravajuće pokrivanje za pojedine osiguranike prestaje ako oni ne žele imati to osiguravajuće pokrivanje ili im prestaje radni odnos. Ugovor o osiguranju se zbog toga ne mijenja.

3. KOLEKTIVNO OSIGURANJE BEZ NAZNAČENOG IMENA I PREZIMENA POJEDINOG OSIGURANIKA

3.1. Osigurana lica

Osiguranje važi pod istim uvjetima za sva lica koja spadaju u tačno opisan razred opasnosti prema Tablici razreda opasnosti za osiguranje lica od posljedica nezgode Grawe osiguranja d.d. Sarajevo, izuzev onih koja se na osnovu odredbi člana 15. Općih uvjeta od posljedica nesretnog slučaja AUVB 2011 ne mogu osigurati. Razvrstavanje lica u razrede opasnosti mora biti precizno, tako da je u slučaju nesretnog slučaja pripadnost određenom razredu potpuno jasna. Razvrstavanja lica u razrede opasnosti prema poslovima koje obavlja na radnom mjestu vrši se na osnovu detaljnih podataka o okolnostima rizika te se u skladu sa promjenom rizika i mijenja. Uprava GRAWE-a u skladu sa potrebom zbog promjene rizika usvaja novu Tablicu razreda opasnosti za osiguranje lica od posljedica nezgode na osnovu stručne procjene rizika.

3.2. Određivanje premije osiguranja

3.2.1. Osnova za određivanje visine premije su dogovorene vrijednosti

Po isteku jednogodišnjeg trajanja osiguranja ugovarač osiguranja je dužan GRAWE-u dostaviti podatke koji su osnovica za obračun premije, a na zahtjev GRAWE-a, ako je potrebno, i dokazati tačnost tih podataka. Ugovarač osiguranja je dužan u roku od jednog mjeseca od dana dospijeca takvog zahtjeva GRAWE-u dostaviti tražene podatke.

GRAWE vrši obračun premije osiguranja na osnovu podataka dobijenih od ugovarača osiguranja. Konačni obračun premije za protekli period osiguranja ugovarač osiguranja dužan je platiti u roku od 8 dana po prijemu obračuna.

3.2.2. Ako ugovarač osiguranja nije podatke dostavio na vrijeme, GRAWE može podatke zahtijevati sudskim putem ili odrediti plaćanje dodatne premije osiguranja. Ako se podaci koji nedostaju odnose na premiju za prvu godinu osiguranja ili za trajanje osiguranja koje nije duže od jedne godine, dodatna premija iznosi kao za godinu prije one u kojoj su podaci nedostajali.

3.2.3. Pravo GRAWE-a na kontrolu i nadzor podataka

GRAWE ima pravo provjeriti podatke ugovarača osiguranja pa mu je on dužan omogućiti uvid u potrebnu dokumentaciju.

4. KOLEKTIVNO OSIGURANJE SA NAVEDENIM IMENOM I PREZIMENOM OSIGURANOG LICA

4.1. Osigurana lica

Osiguranje važi za sva lica ako su za njih navedeni: ime i prezime, podaci o rođenju, zanimanje, adresa i željena suma osiguranja, izuzev onih koji se na osnovu odredbi člana 15. Općih uvjeta od posljedica nesretnog slučaja AUVB 2011 ne mogu osigurati.

4.2. Prijava i odjava osiguranih lica

Osiguravajuće pokrivanje za novoprijavljena lica počinje važiti kada GRAWE to potvrdi. Ugovarač osiguranja je dužan GRAWE-u pismenim putem objavit lica za koja osiguravajuće pokrivanje prestaje.

ZAVRŠNE ODREDBE

Ovi uvjeti stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjuju se od dana dobijanja saglasnosti od strane Agencije za nadzor osiguranja FBiH.

Danom početka primjene ovih Uvjeta, Posebni uvjeti kolektivnog osiguranja lica od posljedica nesretnog slučaja 1998 KU-90005 od 01.04.2007. koji su odobreni od strane Agencije za nadzor osiguranja FBiH Rješenjem broj: 1.0.-021-797-1/07 od 09.07.2007. godine, prestaju da vrijede.